

Vydání 1
3. 5. 2011

**Požadavky na provádění auditů a na akreditaci
certifikačních orgánů provádějících certifikaci lesů**

PEFC Česká republika

Bělohorská 274/9
169 00 Praha 6
Tel: +420 220 517 137
E-mail: info@pefc.cz, Web: www.pefc.cz

Copyright

© PEFC ČR 2011

Autorská práva na tento dokument má PEFC Česká republika. Dokument je volně dostupný na webových stránkách PEFC ČR nebo na požádání.

Žádná část tohoto dokumentu chráněná autorskými právy nesmí být změněna nebo upravena, rozšiřována nebo kopírována žádným způsobem či prostředky pro komerční účely bez souhlasu PEFC ČR.

Název dokumentu: Požadavky na provádění auditů a na akreditaci certifikačních orgánů provádějících lesní certifikaci

Označení dokumentu: CFCS 1005:2011, Vydání 1

Schválené: Sněm PEFC ČR

Datum: 3. 5. 2011

Datum vydání: 6. 5. 2011

Datum účinnosti: 3. 5. 2012

Datum přechodného období: 3. 5. 2013

OBSAH

Předmluva	4
Anotace obsahu	4
Úvod	5
1 Předmět dokumentu.....	5
2 Normativní odkazy	5
3 Definice a zkratky.....	5
3.1 Definice.....	5
3.2 Zkratky.....	6
4 Zásady.....	6
5 Všeobecné požadavky na certifikační orgán	6
6 Strukturální požadavky.....	6
7 Požadavky na lidské zdroje.....	7
7.1 Pracovníci zapojení do certifikačních činností	7
7.2 Auditoři	7
7.3 Kvalifikační kritéria pro auditory	7
7.3.1 Vzdělání.....	7
7.3.2 Vzdělávání v oblasti certifikace TUH.....	7
7.3.3 Vzdělávání v oblasti auditů.....	8
7.3.4 Pracovní zkušenosti.....	8
7.3.5 Zkušenosti s auditorem	8
7.3.6 Kompetence.....	8
7.3.7 Evidence o monitoringu auditorů.....	8
8 Informační požadavky	9
8.1 Dostupnost shrnutí zprávy z auditu a shrnutí zjištění.....	9
9 Požadavky na procesy auditu a certifikace.....	9
9.1 Základní prvky procesu certifikace	9
9.2 Žádost o certifikaci	9
9.3 Přezkum žádosti a dokumentace	10
9.4 Program auditu	10
9.5 Tým auditorů.....	11
9.6 Úvodní certifikační audit.....	11
9.6.1 Rozsah auditu	11
9.6.2 Etapy a fáze úvodního auditu.....	11
9.6.3 Přezkum dokumentace (Zprávy o stavu lesního hospodářství regionu).....	12
9.6.4 Venkovní šetření	12
9.7 Zpráva z auditu	13
9.8 Rozhodnutí o certifikaci.....	13
9.9 Činnost dozoru a udržování certifikace	13
9.10 Recertifikace	13
9.11 Zvláštní audity.....	14
9.11.1 Audity při rozšíření rozsahu udělené certifikace	14
9.11.2 Mimořádné audity	14
9.12 Pozastavení, zrušení nebo zúžení rozsahu certifikace	14
9.13 Odvolání a stížnosti	14
9.13.1 Odvolání proti rozhodnutím	14
9.13.2 Stížnosti.....	14
9.13.3 Povinné oznamování odvolání a stížností	15
10 Požadavky na systém řízení certifikačních orgánů.....	15
11 Požadavky na akreditaci	15
12 PEFC notifikace certifikačních orgánů.....	15

PŘEDMLUVA

Dokument „Požadavky na provádění auditů a na akreditaci certifikačních orgánů provádějících lesní certifikaci“ byl vypracován v rámci revizního procesu technickou komisí PEFC ČR za účasti hlavních zájmových skupin.

Materiál byl předložen národnímu řídicímu orgánu Českého systému certifikace lesů k formálnímu hlasování. Schválen byl jako CFCS 1005:2011 dne 3. 5. 2011.

Národním řídicím orgánem Českého systému certifikace lesů je PEFC Česká republika (PEFC ČR), které tvoří zástupci z oblasti lesního hospodářství, dřevozpracujícího průmyslu a ostatních zájmových skupin.

Tento dokument nahrazuje technické dokumenty CFCS 1003:2006 Směrnice pro provádění auditů lesního hospodářství v rámci Českého systému certifikace lesů a CFCS 1005:2006 Požadavky na certifikační orgány provádějící lesní certifikaci a ověřování spotřebitelského řetězce dřeva.

ANOTACE OBSAHU

Dokument je součástí Českého systému certifikace lesů, který je platný na území České republiky. Předmětem auditů a certifikace je posouzení shody systémů lesního hospodářství s kritérii trvale udržitelného hospodaření v lesích.

ÚVOD

Certifikace systémů lesního hospodářství vychází z potřeby důvěryhodným způsobem prokázat shodu systému hospodaření s kritérii trvale udržitelného hospodaření v lesích definovanými dokumentem CFCS 1003:2011 Kritéria a indikátory trvale udržitelného hospodaření v lesích. Dokument je navržen s cílem vymezení specifických a usměrňujících požadavků na orgány provádějící audit a certifikaci systémů hospodaření v lesích tak, aby byla umožněna vzájemná srovnatelnost výsledků certifikace a vydaných certifikátů s jinými certifikačními systémy v oblasti lesního hospodářství.

1 PŘEDMĚT DOKUMENTU

Tento dokument stanoví specifické a usměrňující požadavky na orgány provádějící audit a certifikaci systémů lesního hospodářství Českého systému certifikace lesů s cílem určit shodu systému lesního hospodářství s kritérii trvale udržitelného hospodaření v lesích.

Specifické a usměrňující požadavky stanovené tímto dokumentem doplňují požadavky na orgány provádějící audit a certifikaci systémů řízení obsažené v mezinárodní normě ČSN EN ISO/IEC 17021:2007.

2 NORMATIVNÍ ODKAZY

Součástí tohoto dokumentu jsou také ustanovení dále uvedených dokumentů a norem, na něž jsou odvolání v textu dokumentu. Na základě vědeckých poznatků, praktických zkušeností a z důvodu trvalého zlepšování celého systému certifikace všechny dokumenty a normy podléhají revizím, které se realizují minimálně každých pět let. Za formu a obsah revizí odpovídá národní řídicí orgán Českého systému certifikace lesů. Proto účastníci, kteří uzavírají dohody na základě tohoto dokumentu, použijí nejnovější vydání dále uvedených norem a dokumentů.

CFCS 1001:2011 Český systém certifikace lesů – popis

CFCS 1002:2011 Pravidla pro certifikaci lesního hospodářství

CFCS 1003:2011 Kritéria a indikátory trvale udržitelného lesního hospodářství

CFCS 2001:2011 Pravidla pro užívání loga PEFC v České republice (mezinárodní dokument Rady PEFC Logo usage rules – requirements)

ČSN EN ISO/IEC 17021 Posuzování shody. Požadavky na orgány provádějící audit a certifikaci systémů řízení

ČSN EN ISO 19011 Návod k provádění auditů systému řízení kvality a/nebo systému environmentálního řízení

ČSN EN ISO/IEC 17000 Posuzování shody. Slovník a všeobecné zásady

ČSN EN ISO 9000 Systémy řízení kvality. Základy a slovník

3 DEFINICE A ZKRATKY

3.1 Definice

Pro účely tohoto dokumentu platí termíny a definice uvedené v normách ČSN EN ISO 9000:2006, ČSN EN ISO/IEC 17000:2004, ČSN EN ISO/IEC 17021:2007 a v dokumentu CFCS 1001:2011 Český systém certifikace lesů – popis.

3.2 Zkratky

Pro účely tohoto dokumentu platí zkratky uvedené v dokumentu Českého systému certifikace lesů CFCS 1001:2011 Český systém certifikace lesů – popis.

4 ZÁSADY

Pro účely tohoto dokumentu platí všechny zásady týkající se nestrannosti, kompetentnosti, odpovědnosti, otevřenosti, diskrétnosti a schopnosti reagovat na stížnosti uvedené v čl. 4.1 až 4.7 ČSN EN ISO/IEC 17021.

5 VŠEOBECNÉ POŽADAVKY NA CERTIFIKAČNÍ ORGÁN

PEFC certifikace musí být prováděna nestrannými, nezávislými organizacemi, které nemohou být zahrnuty v procesu tvorby standardů jako řídicí nebo rozhodovací orgány ani v lesním hospodářství a musejí být nezávislé na certifikovaném subjektu. Certifikační orgány, které jsou podle Rady PEFC způsobilé k posuzování lesního hospodářství, musejí splňovat všechny požadavky definované v ČSN EN ISO/IEC 17021, a tedy i všeobecné požadavky na zákonné a smluvní aspekty, řízení nestrannosti a zákonnou odpovědnost a financování uvedené v čl. 5.1 až 5.3 této mezinárodní normy. Mimo to systém stanoví i následující specifické a upřesňující požadavky:

- a) Certifikační orgán provádějící certifikaci hospodaření v lesích musí být způsobilý v lesním hospodářství, mít znalosti o jejich ekonomických, sociálních a environmentálních vlivech a o certifikačních kritériích.
- b) Certifikační orgán musí mít dobré znalosti národního systému PEFC, podle něhož provádí certifikaci lesů.
- c) Certifikační orgán musí informovat národní řídicí orgán PEFC o všech vydaných certifikátech pro systémy hospodaření v lesích a o všech změnách týkajících se platnosti a rozsahu těchto certifikátů. O této jeho povinnosti musí informovat žadatele a získat jejich písemný souhlas.
- d) Certifikační orgán musí mít vypracované certifikační schéma pro certifikaci hospodaření v lesích, které obsahuje interní postupy této certifikace.
- e) Certifikační orgán musí provádět certifikaci systémů hospodaření v lesích jako „akreditovanou certifikaci“.

6 STRUKTURÁLNÍ POŽADAVKY

Pro účely tohoto dokumentu platí všechny všeobecné požadavky na organizační strukturu a vrcholný management a na Komisi pro ochranu nestrannosti uvedené v čl. 6.1 až 6.2 ČSN EN ISO/IEC 17021. Mimo to systém stanoví i následující specifické a upřesňující požadavky:

- a) Minimálně jedním z členů Komise pro ochranu nestrannosti musí být zástupce národního řídicího orgánu PEFC a vlastníka certifikačního schématu.
- b) Člen Komise pro ochranu nestrannosti má normou ČSN EN ISO/IEC 17021 (čl. 6.2.1d – čl. 6.2.2b) umožněný přístup k všem informacím a možnost provádět přezkum nestrannosti, stejně tak právo zúčastnit se svědeckých posouzení provádění auditu CO akreditačním orgánem a na auditech a posuzování shody systémů lesního hospodářství s kritérii trvale udržitelného hospodaření v lesích.
- c) Zástupce národního řídicího orgánu Českého systému certifikace lesů – člen Komise pro ochranu nestrannosti má v rámci normou ČSN EN ISO/IEC 17021 (čl. 6.2.2c) uděleného práva pracovat nezávisle, pokud vrcholný management certifikačního orgánu

nerespektuje rady Komise, má právo informovat Radu národního řídicího orgánu Českého systému certifikace lesů jako jednu ze zainteresovaných stran o této situaci. Musí přitom respektovat požadavky na diskrétnost týkající se žadatelů certifikačního orgánu. O této skutečnosti musí certifikační orgán informovat své žadatele.

7 POŽADAVKY NA LIDSKÉ ZDROJE

Pro účely tohoto dokumentu platí všechny všeobecné požadavky na lidské zdroje, kompetentnost managementu a pracovníků, na pracovníky zúčastněné certifikačních činnostech, na využívání jednotlivých externích auditorů a externích technických expertů, osobní záznamy a na externí zabezpečování uvedené v čl. 7.1 až 7.5 ČSN EN ISO/IEC 17021. Mimo to systém stanoví také následující specifické a upřesňující požadavky:

7.1 Pracovníci zapojení do certifikačních činností

Certifikační orgán musí zabezpečit, aby všichni pracovníci provádějící hlavní činnosti, jako je přezkum smluv, znalosti provádění auditu, udělení certifikace, monitorování auditorů atd., měli dostatečné a příslušné vědomosti a kompetentnost odpovídající těmto činnostem.

7.2 Auditoři

Certifikační orgány jsou odpovědné za výběr kvalifikovaných auditorů, kteří jsou na přiměřené úrovni obeznámeni s technickými náležitostmi certifikačního procesu a otázkami souvisejícími s certifikací lesů.

Certifikační orgán musí mít dokumentované postupy, které zabezpečují, že auditoři mají osobní předpoklady, vědomosti a znalosti v souladu s článkem 7.1, 7.2, 7.3.1 a 7.3.2 ISO 19011.

7.3 Kvalifikační kritéria pro auditory

Kvalifikační kritéria na auditory hodnotící lesní hospodářství podle Českého systému certifikace lesů vycházejí z požadavků na auditory systému kvality, znalostí a praktických zkušeností v oblasti lesního hospodářství. Auditoři musejí:

- a) splňovat všeobecná kritéria hodnotitelů/auditorů systému kvality definovaná v ČSN EN ISO 19011:2003,
- b) prokázat odpovídající vzdělání a praktickou zkušenost v oblasti hospodaření v lesích,
- c) prokázat znalost Českého systému certifikace lesů.

7.3.1 Vzdělání

Certifikační orgán musí zabezpečit, aby auditoři (případně alespoň jeden člen auditní skupiny) měli vědomosti minimálně na úrovni vysokoškolského vzdělání lesnického zaměření prvního stupně nebo příbuzného směru.

7.3.2 Vzdělávání v oblasti certifikace TUH

Certifikační orgán musí zabezpečit, aby se auditoři každé tři roky účastnili vzdělávacího programu zaměřeného na certifikaci TUH, který je organizován národním řídicím orgánem.

7.3.3 Vzdelávání v oblasti auditů

Certifikační orgán musí zabezpečit, aby auditoři úspěšně absolvovali vzdělávání v oblasti technik auditu v souladu s ISO 19011.

7.3.4 Pracovní zkušenosti

Certifikační orgán musí zabezpečit, aby auditor nebo člen auditní skupiny měl odbornou lesnickou praxi v délce minimálně šesti let.

Pracovní zkušenosti mohou být zajištěny technickým expertem přizvaným do skupiny auditorů, který splňuje předepsané požadavky.

7.3.5 Zkušenosti s auditem

Pro základní kvalifikaci auditora musí certifikační orgán zabezpečit, aby auditor během posledního roku provedl čtyři auditu TUH pod vedením kvalifikovaného auditora. Počet auditů s dozorem může být snížen o dva, pokud se jedná o auditory kvalifikované pro provádění auditů ISO 9001 nebo ISO 14001 v tomto odvětví.

Pro zachování auditorovy kvalifikace musí certifikační orgán zabezpečit, aby auditor provedl minimálně pět externích auditů ročně, z toho minimálně dva auditu TUH.

7.3.6 Kompetence

Certifikační orgán musí zabezpečit, aby auditoři prokázali schopnost uplatňovat vědomosti v následujících oblastech:

- a) principy, postupy a techniky auditu (viz 7.3.1a ISO 19011): aby je auditoři mohli užívat během různých auditů a aby bylo zabezpečeno, že auditu jsou prováděny jednotným a systematickým způsobem,
- b) situace organizace (viz 7.3.1c ISO 19011), včetně velikosti, struktury, funkcí a vztahů v organizaci LH ČR, všeobecných obchodních postupů a příbuzné terminologie, kulturních a sociálních návyků, jako je znalost žadatelské organizace, pracovní jazyk: aby auditoři pochopili chod organizace,
- c) platná mezinárodní legislativa a národní odvětvová legislativa, systém řízení a vymahatelnosti práva v souvislosti s TUH, nákupem dodavatelských služeb a označováním původu dřeva. Vědomosti z této oblasti by měly pokrývat:
  - znalost Českého systému certifikace lesů,
  - systém správy lesů a legislativy,
  - mezinárodní dohody a konvence vztahující se na TUH, ochranu a zkvalitňování biologické diverzity, pracovní podmínky, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
  - používání loga PEFC a ostatních značek a vyhlášení.

7.3.7 Evidence o monitoringu auditorů

Certifikační orgán musí zabezpečit evidenci o ročním monitoringu auditorů prostřednictvím metod, jako je svědecké posuzování, přezkum zpráv z auditů nebo zpětné vazby žadatelské organizace apod.

8 INFORMAČNÍ POŽADAVKY

Pro účely tohoto dokumentu platí všechny všeobecné požadavky na veřejně dostupné informace, certifikační dokumenty, seznam certifikovaných subjektů, odkazy na certifikaci a používání značek, diskrétnost, výměnu informací mezi certifikačním orgánem a jeho žadatelem uvedené v čl. 8.1 až 8.6 ČSN EN ISO/IEC 17021. Mimo to systém stanoví i následující specifické a upřesňující požadavky:

8.1 Dostupnost shrnutí zprávy z auditu a shrnutí zjištění

Shrnutí zprávy z auditu včetně shrnutí zjištění o shodě se standardy hospodaření v lesích vypracovanými certifikačním orgánem, musí být dostupné pro veřejnost prostřednictvím:

- a) certifikačního orgánu,
- b) žadatele a
- c) národního řídicího orgánu.

9 POŽADAVKY NA PROCESY AUDITU A CERTIFIKACE

Pro účely tohoto dokumentu platí všechny všeobecné požadavky na žádost o certifikaci a její přezkum, úvodní audit a certifikaci, činnosti dozoru, recertifikaci, zvláštní audity, pozastavení, zrušení nebo zúžení rozsahu certifikace, odvolání, stížnosti a záznamy o žadatelích uvedené v čl. 9.1 až 9.9 ČSN EN ISO/IEC 17021. Použitý postup auditu musí splňovat požadavky ČSN EN ISO 19011 nebo být s nimi v souladu. Mimo to systém stanoví i následující specifické a upřesňující požadavky:

9.1 Základní prvky procesu certifikace

Základními prvky procesu certifikace lesního hospodářství jsou:

- a) žádost o certifikaci,
- b) příprava na audit,
- c) přezkum žádosti,
- d) určení kompetentnosti a jmenování auditorského týmu,
- e) certifikační audit,
- f) rozhodnutí o certifikaci,
- g) činnost dozoru a udržování certifikace,
- h) recertifikace,
- i) zvláštní audity,
- j) pozastavení, zrušení nebo zúžení rozsahu certifikace,
- k) odvolání,
- l) stížnosti,
- m) záznamy o žadatelích.

9.2 Žádost o certifikaci

Certifikační proces vzniká na základě žádosti o certifikaci, která je řádně vyplněná a podepsaná pověřeným představitelem žadatele a zaslána certifikačnímu orgánu.

Žadatel o regionální certifikaci poskytne certifikačnímu orgánu minimálně následující informace:

- a) všeobecné údaje o žadateli, název, adresu, právní postavení a organizační formu,
- b) zplnomocnění k žádosti o regionální certifikaci, které musejí provést vlastníci/správci lesů reprezentujících minimálně 50 % území regionu,
- c) seznam vlastníků/správců lesů, kteří se účastní regionální certifikace
- d) definice rozsahu certifikace (popis systémů, které se mají certifikovat),
- e) Zprávu o stavu lesního hospodářství regionu, která obsahuje informace potřebné k ověření a hodnocení kritérií trvale udržitelného hospodaření v lesích na regionální úrovni.

9.3 Přezkum žádosti a dokumentace

Před započítáním posuzování je žádost o certifikaci přezkoumána certifikačním orgánem, který zhotoví záznam o tom, že:

- a) požadavky na certifikaci jsou jasně stanoveny, pochopeny a dokumentovány,
- b) se vyjasnily veškeré rozdíly v názorech mezi certifikačním orgánem a žadatelem,
- c) certifikační orgán je schopen poskytnout certifikační službu v odpovídajícím rozsahu požadované certifikace.

Na začátku procesu, který se týká posuzování, vedoucí auditor přezkoumá Zprávu o stavu lesního hospodářství regionu. Během uvedené činnosti mají být získány všechny významné související informace o žadateli a stavu lesního hospodářství regionu tak, aby mohly být identifikovány organizace a funkční jednotky odpovědné za plnění kritérií trvale udržitelného hospodaření a sběr dat, u nichž má být provedeno venkovní šetření.

9.4 Program auditu

Certifikační orgán si musí na základě předběžného přezkumu dokumentace připravit program svých hodnotících činností, aby mohl provést nezbytná přípravná opatření.

Program, pokud je to možné, obsahuje:

- a) cíle a předmět posuzování,
- b) identifikaci organizačních a funkčních jednotek žadatele a organizací zajišťujících plnění kritérií a sběr dat, u nichž má být provedeno venkovní šetření,
- c) identifikaci individuálních vlastníků/oprávněných subjektů zúčastněných regionální certifikace, u nichž se provede posouzení interních auditů a souvisejících nápravných a preventivních opatření,
- d) identifikaci kritérií a prvků trvale udržitelného hospodaření v lesích a zdrojů dat, která mají být prověřena na místě,
- e) identifikaci podkladové dokumentace,
- f) předpokládaný čas a délku trvání hlavních činností posuzování,
- g) termíny a místa, kde se má audit provést,
- h) identifikaci členů týmu auditorů,
- i) harmonogram jednání, která se mají uskutečnit se zástupcem žadatele,
- j) požadavky na utajení,

- k) obsah a strukturu zprávy, očekávaný termín jejího vydání a rozdělovník.

Harmonogram posuzování, program a plány auditu se předloží žadateli o certifikaci, národnímu řídicímu orgánu Českého systému certifikace lesů a týmu auditorů. Žadatel plán přezkoumá a schválí.

Pokud žadatel nesouhlasí s některými kroky navrženými v harmonogramu posuzování, oznámí své námítky vedoucímu auditorovi. Námítky mají být vyřešeny za účasti vedoucího auditora, žadatele, a pokud je to potřebné, národního řídicího orgánu Českého systému certifikace lesů ještě před vlastním provedením posuzování.

9.5 Tým auditorů

Certifikační orgán:

- a) navrhne a jmenuje kvalifikovaný tým auditorů, v případě potřeby je doplní o experty v oborech, které mají být posuzovány,
- b) jmenuje vedoucího týmu auditorů,
- c) doručí týmu auditorů dokumentaci, získanou v rámci žádosti, nutnou k posouzení splnění kritérií trvale udržitelného lesního hospodářství na regionální úrovni.

Tým auditorů musí mít potřebné kompetence a vědomosti v oblasti lesního hospodářství, ochrany přírody a krajiny, stejně jako ochrany životního prostředí. Tým auditorů může být doplněn o technické experty s poradní funkcí. Kvalifikační kritéria pro auditory provádějící hodnocení v rámci Českého systému certifikace lesů jsou specifikovány v čl. 7.3 tohoto dokumentu.

Žadatel musí být informován o složení týmu auditorů a musí mít dostatečnou časovou lhůtu k podání případných námitek proti jmenování jednotlivých auditorů nebo expertů.

9.6 Certifikační audit

9.6.1 Rozsah auditu

Cíle auditu jsou definovány žadatelem. Předmět a limity auditu jsou definovány vedoucím auditorem tak, aby bylo dosaženo cílů auditu.

Účelem auditu je posoudit, zda informace shromážděné žadatelem a údaje získané během auditu splňují kritéria trvale udržitelného hospodaření v lesích na regionální úrovni. Žadatel může definovat další kritéria auditu, např. politiku, legislativu, postupy a činnosti.

Podklady pro audit:

- a) analýzy shromážděných informací,
- b) venkovní šetření.

Z důvodů finanční efektivnosti a nevytváření duplicity sběru dat a důkazů jsou během auditu v maximální míře využívány již existující informace zainteresovaných stran, které mají vztah k předmětu auditu.

9.6.2 Etapy a fáze auditu

Audit se skládá z následujících fází

- a) posouzení dokumentace žadatele,
- b) posouzení, zda se plánují a provádějí interní audity a přezkum managementem,
- a) shromažďování a analyzování informací a důkazů o shodě s požadavky,

- b) přezkum zjištění,
- c) závěrečné jednání s žadatelem, prezentování výsledků auditu tak, aby měl žadatel možnost klást otázky týkající se zjištěných neshod a jejich opodstatnění,
- d) vypracování zprávy z auditů, komentářů k neshodám, uvedení přijatých nápravných činností a odsouhlasení informací poskytnutých žadatelem certifikačnímu orgánu,
- e) zaslání zprávy z auditu žadateli,

9.6.3 Přezkum dokumentace (Zprávy o stavu lesního hospodářství regionu)

Posuzování souladu systému hospodaření v lesích příslušného regionu je prováděno na základě informací a důkazů obsažených ve Zprávě o stavu lesního hospodářství regionu.

Certifikační orgán posoudí, zda:

- a) existuje organizační struktura k zajištění plnění kritérií TUH a jsou definovány minimálně požadavky na systém řízení,
- b) popis zajištění kritérií a indikátorů TUH odpovídá požadované obsahové náplni kritérií a indikátorů TUH z technického dokumentu CFCS 1003:2011 Kritéria a indikátory trvale udržitelného hospodaření v lesích,
- c) jsou jasně a srozumitelně formulované cíle k jednotlivým kritériím a zda je těchto cílů dosaženo (jen při dozorovém nebo při opakovaném auditu).

Pokud tým auditorů na základě přezkumu dokumentace zjistí nezbytnost ověření důvěryhodnosti a spolehlivosti předložených údajů, mohou být některé organizace zajišťující plnění kritérií trvale udržitelného hospodaření v lesích a sběr dat začleněny do předmětu venkovního šetření.

9.6.4 Venkovní šetření

Venkovní šetření je provedeno za účelem ověření informací a důkazů předložených žadatelem ve Zprávě o stavu lesního hospodářství a má být naplánováno tak, aby auditorovi poskytovalo požadovanou míru důvěry ve spolehlivost nálezů z auditu a všech závěrů auditu.

V rámci venkovního šetření tým auditorů hodnotí:

- a) zavedení a funkčnost systému a řízení pro zajištění TUH,
- b) zavedení a funkčnost postupů pro zajištění účasti individuálních vlastníků/správců lesů v systému regionální certifikace,
- c) zavedení a funkčnost provádění interních auditů a souvisejících nápravných a preventivních opatření,
- d) míru a dopady zjevných porušení legislativy pro zabezpečení TUH.

V rámci auditu certifikační orgán hodnotí kritéria a indikátory TUH i na individuální úrovni. Prověřování provádí na výběrovém vzorku, v němž jsou proporcionálně zahrnuty jednotlivé subjekty zúčastněné regionální certifikace. Velikost reprezentativního vzorku se určuje podle počtu prověřovaných subjektů („x“). Do celkového počtu 100 prověřovaných subjektů velikost vzorku odpovídá 10% z „x“, nad 100 prověřovaných subjektů je velikost vzorku $\sqrt{x}$ (přičemž se zohledňuje výměra subjektů, druh vlastnictví a rozmístění v rámci regionu). „x“ = počet individuálních subjektů kontrolovaných v rámci interních auditů. V rámci certifikačního auditu je počet prověřovaných subjektů dvojnásobný. Velikost vzorku může být snížena nebo zvýšena na základě:

- a) efektivnosti a spolehlivosti a obsahu dostupných informací,

- b) výsledků provedení externího zjišťování v minulých obdobích a účinnosti nápravných a preventivních opatření.

9.7 Zpráva z auditu

Tým auditorů předloží certifikačnímu orgánu zprávu z auditu, která popisuje všechna zjištění týkající se souladu systému hospodaření v lesích s požadavky na certifikaci, jak je stanovují technické dokumenty CFCS (Českého systému certifikace lesů).

Certifikační orgán po jejím obdržení předá žadateli o certifikaci zprávu o výsledku z auditu, popisující kromě jiného i všechny neshody, které mají být odstraněny, aby bylo dosaženo požadovaných cílů a postupů v souladu s požadavky CFCS.

Certifikační orgán musí vyzvat žadatele, aby uvedl své připomínky ke zprávě z auditu a popsal opatření, která podnikl nebo je v stanovené době plánuje uskutečnit, aby odstranil nesoulad s požadavky certifikace. Zároveň informuje žadatele o potřebě plného nebo opakovaného auditu nebo o tom, zda bude stačit písemné prohlášení, které má být potvrzeno v rámci dozoru.

9.8 Rozhodnutí o certifikaci

Rozhodnutí o tom, zda systém hospodaření v lesích regionu je v souladu s požadavky CFCS, musí certifikační orgán přijmout na základě informací získaných během hodnocení.

Nesoulad s požadavky certifikace (kritérii a indikátory) je klasifikován jako mírný a závažný. Mírné nesoulady (chyby a méně závažné nebo ojedinělé nesoulady) nejsou překážkou pro vydání certifikátu. Závažné nesoulady vedou k okamžitému nebo podmíněčnému ukončení platnosti certifikátu. Pro všechny zjištěné nesoulady s požadavky CFCS musejí být zpracována nápravná opatření.

Na základě kladného rozhodnutí certifikačního orgánu je žadateli o regionální certifikaci vystaven certifikát potvrzující soulad hospodaření v lesích příslušného regionu s požadavky CFCS.

9.9 Činnost dozoru a udržování certifikace

Certifikační orgán musí provádět pravidelný dozor, aby ověřil, zda systém hospodaření v lesích příslušného regionu stále vyhovuje požadavkům CFCS. Dozor se provádí podle postupu uvedeného v čl. 9.6 tohoto dokumentu. Součástí tohoto dozoru je kontrola užívání loga PEFC, pokud certifikovaný subjekt užívá logo PEFC.

Pravidelný dozor se během platnosti certifikátu provádí každoročně. Podklady pro pravidelný dozor zabezpečuje certifikačnímu orgánu žadatel nebo jím pověřená organizace, která prováděla interní audit hospodaření.

9.10 Recertifikace

Certifikační orgán provádí recertifikační audit do tří let od úvodní certifikace. Recertifikační audit může být proveden v menším rozsahu než úvodní certifikační audit a je zaměřen především na slabší místa systému zjištěná během certifikačního auditu a během dozoru. Jeho rozsah musí minimálně odpovídat rozsahu požadavků během provádění dozoru podle čl. 9.9 tohoto dokumentu.

9.11 Zvláštní audity

Zvláštní audity se dělí na audity s rozšířením rozsahu udělené certifikace a mimořádné audity.

9.11.1 Audity při rozšíření rozsahu udělené certifikace

Certifikační orgán musí reagovat na žádost o rozšíření rozsahu už udělené certifikace, uskutečnit přezkum žádosti a určit jakékoli auditorské činnosti potřebné k rozhodnutí, zda se má nebo nemá rozšíření udělit. Může se provádět společně s dozorovým auditem.

Certifikační orgán provede zvláštní audit v tom případě, že se výměra lesů vlastníků/oprávněných subjektů zúčastněných regionální certifikace zvýší o více než 25 %.

9.11.2 Mimořádné audity

Může být nutné, aby certifikační orgán provedl audity certifikovaných žadatelů po upozornění s cílem přezkoumat stížnosti nebo jako reakci na změny nebo jako pokračování u žadatelů s pozastavenou činností.

V případě provedení mimořádného auditu certifikační orgán musí

- a) popsat podmínky, za kterých se tyto mimořádné návštěvy mají uskutečnit, a předem s nimi seznámit certifikované žadatele,
- b) věnovat zvýšenou pozornost vytváření auditorského týmu, neboť žadatel nemá možnost vyjádřit se k jeho členům.

9.12 Pozastavení, zrušení nebo zúžení rozsahu certifikace

Certifikační orgán je odpovědný za kontrolu a dozor nad užíváním certifikátu.

Žadatel musí mít systém vybudovaný ve smyslu směrnic CFCS, který zabrání zneužívání certifikátu.

Certifikační orgán může odejmout certifikát tehdy, pokud má vážné důvody, že je certifikát zneužíván. V případě odnětí certifikátu je certifikační orgán povinen o jeho zrušení okamžitě informovat subjekt odpovědný za vedení evidence držitelů licence pro používání loga PEFC.

9.13 Odvolání a stížnosti

9.13.1 Odvolání proti rozhodnutím

Certifikační orgán musí mít zdokumentovaný proces přijímání odvolání, jejich hodnocení a přijímání rozhodnutí o nich. Popis procesu vyřizování odvolání musí být veřejně přístupný. Certifikační orgán musí odpovídat za všechna rozhodnutí na všech úrovních procesu vyřizování odvolání. Certifikační orgán musí zabezpečit, aby se osoby angažované v procesu vyřizování odvolání lišily od osob, které prováděly audity a přijímaly rozhodnutí o certifikaci.

9.13.2 Stížnosti

Popis procesu vyřizování stížností musí být veřejně přístupný. Po přijetí stížnosti musí certifikační orgán posoudit, zda se stížnost týká certifikačních činností, za které odpovídá, a pokud ano, musí se jí zabývat. Pokud se stížnost týká certifikovaného žadatele, pak její prověření musí brát v úvahu efektivnost certifikovaného systému řízení. Certifikační orgán musí mít zdokumentovaný proces přijímání stížností, jejich hodnocení a přijímání

rozhodnutí o nich. Tento proces musí respektovat požadavky na diskretnost, neboť se týká stěžovatele a předmětu stížnosti.

9.13.3 Povinné oznamování odvolání a stížností

Certifikační orgán musí všechna odvolání a stížnosti oznamovat národnímu řídicímu orgánu Českého systému certifikace lesů.

10 POŽADAVKY NA SYSTÉM ŘÍZENÍ CERTIFIKAČNÍCH ORGÁNŮ

Pro účely tohoto dokumentu platí volitelné požadavky na systém řízení certifikačních orgánů v souladu s normou ISO 9001 (volba 1), stejně tak na všeobecný systém řízení (volba 2), které jsou uvedené v čl. 10.1 až 10.3 ČSN EN ISO/IEC 17021.

11 POŽADAVKY NA AKREDITACI

Certifikační orgán musí být akreditován příslušným národním akreditačním orgánem, aby se zabezpečila důvěryhodnost certifikace a zjednodušilo vzájemné uznávání. Tento národní akreditační orgán musí být členem International Accreditation Forum (IAF) nebo členem skupiny uznané IAF a musí mít zavedené postupy a splňovat požadavky popsané v ISO/IEC 17011:2004 a v ostatních dokumentech uznaných výše uvedenými organizacemi. Osvědčení o akreditaci musí obsahovat symbol příslušného akreditačního orgánu. Rozsah udělené akreditace musí pokrývat celou činnost certifikačního orgánu ve smyslu certifikačního schématu.

12 PEFC NOTIFIKACE CERTIFIKAČNÍCH ORGÁNŮ

Certifikační orgány provádějící certifikaci systémů lesního hospodářství podle Českého systému certifikace lesů musejí být notifikované národním řídicím orgánem.

Kvůli zachování nezávislosti certifikačního orgánu může národní řídicí orgán stanovit jako předmět PEFC notifikace pouze:

- a) administrativní podmínky (např. komunikace mezi certifikačním orgánem a národním řídicím orgánem, transfer informací atd.),
- b) finanční podmínky (poplatky za certifikované subjekty),
- c) akreditaci podle části 11 tohoto dokumentu.

Podmínky PEFC notifikace nesmějí diskriminovat certifikační orgán ani vytvářet žádné obchodní překážky.